

Fördjupad uppföljning av investeringsstöd till jordbruk, trädgård och rennäring för ökad konkurrenskraft

Webbinarium 2019-06-11

Lena Callisen

Bakgrund och syfte

I nuvarande landsbygdsprogram finns investeringsstöd till jordbruk, trädgård och rennäring för ökad konkurrenskraft (4.1/2A)

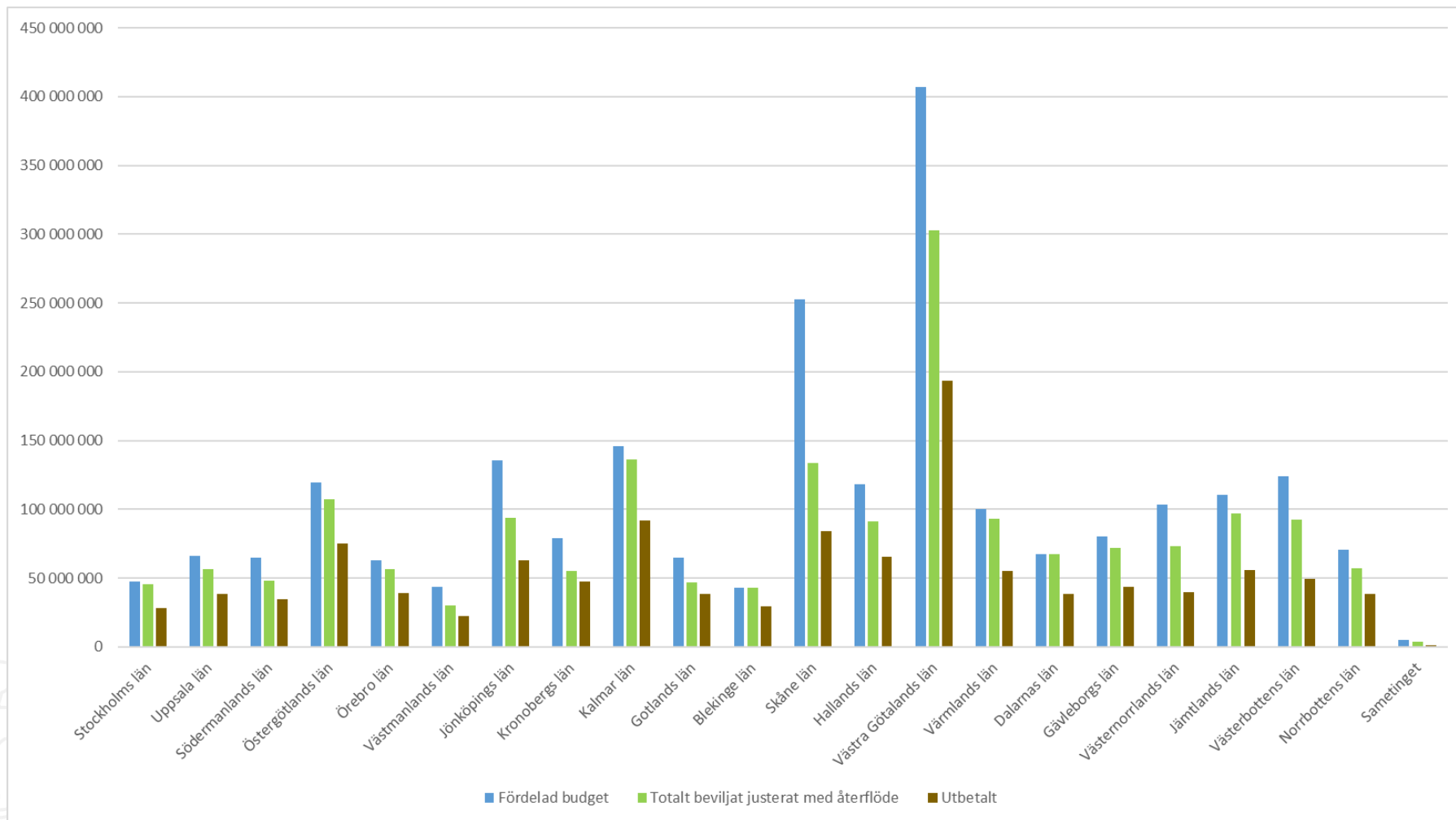
Syftet med stödet är att

- **verka för ökad konkurrenskraft och lönsamhet**
- **förbättra företagens generella kapacitet och hållbarhet**
- **påskynda företagens möjligheter att anpassa sig till nya förutsättningar på marknaden**

Så här är stödet utformat:

- **Jordbruks- trädgårds- eller rennäringföretag kan söka**
- **Budget fördelad till länen och Sametinget som prioriterar och handlägger.**
- **40% stöd, i vissa fall 50%**
- **Myndigheterna beslutar stödtak, varierar mellan 1 mnkr och 7 mnkr**

Budget, beviljat och utbetalt stöd, kr (20190610)

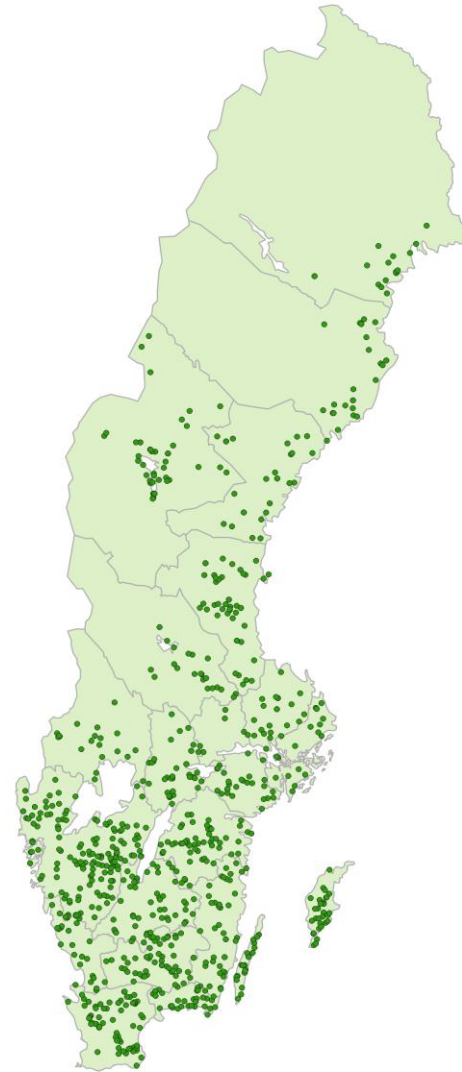
Hur mycket investeras totalt?

Myndighet	Totalt beviljat stöd (kronor)	Totala utgifter (kronor)	Andel beviljat stöd av totala utgifter (procent)
Stockholms län	35 301 231	140 262 382	25
Uppsala län	49 401 719	174 610 056	28
Södermanlands län	42 690 840	138 848 628	31
Östergötlands län	70 682 765	334 372 944	21
Örebro län	51 765 606	192 327 230	27
Västmanlands län	24 242 095	94 903 882	26
Jönköpings län	68 833 152	282 404 289	24
Kronobergs län	50 761 477	194 944 107	26
Kalmar län	111 689 428	604 151 775	18
Gotlands län	43 801 502	235 116 798	19
Blekinge län	42 037 374	132 995 555	32
Skåne län	93 219 067	370 379 206	25
Hallands län	73 578 515	260 663 790	28
Västra Götalands län	282 465 712	1 226 485 249	23
Värmlands län	75 506 347	249 915 627	30
Dalarnas län	66 548 494	181 160 720	37
Gävleborgs län	77 150 764	221 882 293	35
Västernorrlands län	61 335 216	144 009 661	43
Jämtlands län	89 526 752	196 741 705	46
Västerbottens län	74 093 131	192 607 590	38
Norrbottnens län	50 962 379	153 257 864	33
Summa länsstyrelserna	1 535 593 566	5 722 041 351	27
Sametinget	2 706 269	8 872 442	31
Summa	1 538 299 835	5 730 913 793	27

Verksamheter som får stöd

Verksamhet/kategori	Ärenden med bifall	Totalt beviljat stöd (kronor)	Totalt beviljat stöd (procent)	Genomsnittligt beviljat stöd (kronor)
Jordbruksverksamhet	1 772	1 486 690 715	97	838 990
Nötköttsproduktion	733	609 367 169	40	831 333
Mjölkproduktion	541	538 118 160	35	994 673
Växtodling	223	117 624 736	8	527 465
Fjäderfäproduktion	88	90 374 401	6	1 026 982
Grisproduktion	81	86 825 244	6	1 071 917
Övrig djurproduktion	106	44 381 005	3	418 689
Trädgårdsverksamhet	87	48 902 851	3	562 102
Växthusodling	30	22 525 886	1	750 863
Frukt och bär	39	16 193 088	1	415 207
Frilandsodling	11	7 342 762	0	667 524
Plantskolor	2	2 000 000	0	1 000 000
Blandad trädgårdsodling	4	545 225	0	136 306
Vinodling	1	295 890	0	295 890
Rennäringsverksamhet	28	2 706 269	0	96 652
Summa	1 887	1 538 299 835		815 209

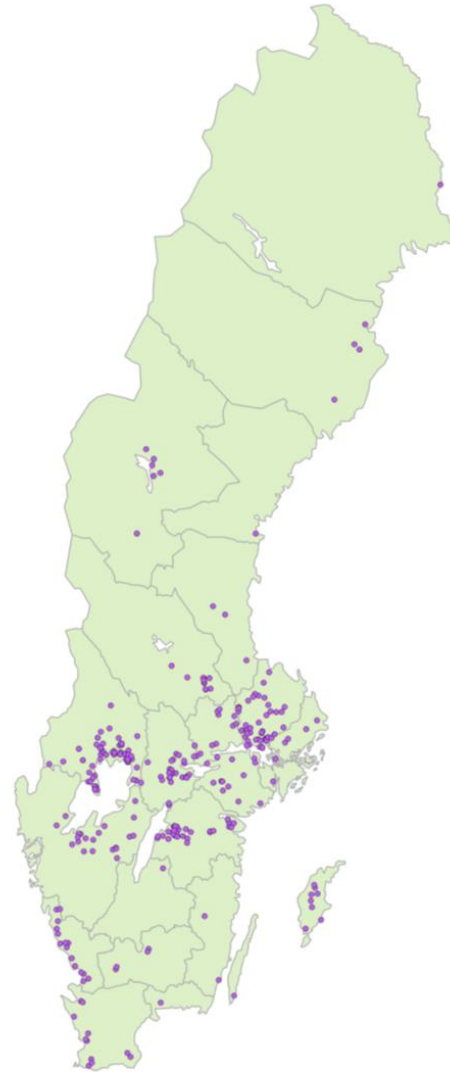
Nötköttsproduktion

Mjölproduktion

Växtodling

Verksamhet/insatstyp	Ärenden med bifall	Totalt beviljat stöd (kronor)	Totalt beviljat stöd (procent)	Genomsnittligt beviljat stöd (kronor)
Jordbruksverksamhet	1 772	1 486 690 715	97	838 990
Nytt djurstall inklusive inredning, gödselvårdanläggning m m	784	850 605 995	55	1 084 957
Om- eller tillbyggnad av djurstall, inklusive inredning, gödselvårdanläggning m m	573	407 634 359	26	711 404
Anläggning för torkning och lagring av skörd	170	119 047 839	8	700 281
Anläggning för dränering	77	22 823 547	1	296 410
Hantering av foder	53	32 574 392	2	614 611
Fast inredning, utrustning, innovativa maskiner	50	16 225 480	1	324 510
Mjölkningsystem	36	29 938 936	2	831 637
Bikupor	17	3 497 577	0	205 740
Stängsel	8	2 097 943	0	262 243
Byggnader, ej djurstall	4	2 244 647	0	561 162
Rennäringsverksamhet	28	2 706 269	0	96 652
Byggnader, ej djurstall	25	2 366 738	0	94 670
Stängsel	3	339 531	0	113 177
Trädgårdsverksamhet	87	48 902 851	3	562 102
Växthus, inklusive inredning m m	24	16 336 692	1	680 696
Odlingstunnel	18	6 898 196	0	383 233
Fast inredning, utrustning, innovativa maskiner	14	6 747 480	0	481 963
Träd och buskar	10	3 929 874	0	392 987
Byggnader, ej växthus	9	10 500 153	1	1 166 684
Anläggning för torkning och lagring av skörd	6	3 746 825	0	624 471
Stängsel	4	580 762	0	145 191
Anläggning för dränering	2	162 869	0	81 435
Summa	1 887	1 538 299 835		815 209

Är investeringarna innovativa?

- **70 %** säger i ansökan att investeringen är ny för företaget eller medför ny teknik eller nya metoder
- **44 %** säger i slutredovisningen att investeringen bidrar till ny eller innovativ teknik, produkter eller tjänster

Exempel

Datorstyrd/automatiserad belysning, ventilation, utfordring, mjölkning, gödselhantering, övervakning, värme/kyla, rengöring – ny teknik och nya metoder, flera nämner lean. Senaste byggnadsteknik. Kväve-sensorer. Teknik för torkning och lagring av spannmål.

Datorstyrda kalvammor, aktivitetshalsband, celltalsräknare och fjärrstyrning via smartphone, digital karta över täckdikningen, datorstyrd bevattning och spridning av vattendimma, satstork på vågceller med automatisk vattenhaltsmätning, bäddodling av jordgubbar i avlånga krukor, akvaponisk odling, som förenar fiskodling med växtproduktion, avdrifts-reducerande fläktspruta för precisionsspridning vid bladgödsling

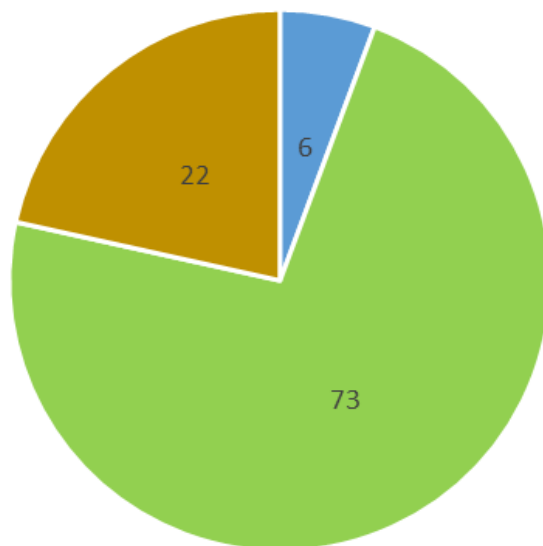
Investeringar i ekologisk produktion?

Fråga: Brukar du mer än hälften av din odlade areal ekologiskt vid ansökanstillfället?

Myndighet	Ja	Nej	Summa	Andel ja (procent)
Stockholms län	17	28	45	38
Uppsala län	22	68	90	24
Södermanlands län	25	34	59	42
Östergötlands län	46	82	128	36
Örebro län	21	44	65	32
Västmanlands län	9	21	30	30
Jönköpings län	26	59	85	31
Kronobergs län	17	44	61	28
Kalmar län	15	115	130	12
Gotlands län	14	54	68	21
Blekinge län	12	50	62	19
Skåne län	18	90	108	17
Hallands län	21	75	96	22
Västra Götalands län	150	188	338	44
Värmlands län	38	36	74	51
Dalarnas län	26	41	67	39
Gävleborgs län	22	49	71	31
Västernorrlands län	15	49	64	23
Jämtlands län	49	41	90	54
Västerbottens län	17	62	79	22
Norrbottens län	13	36	49	27
Summa	593	1266	1859	32

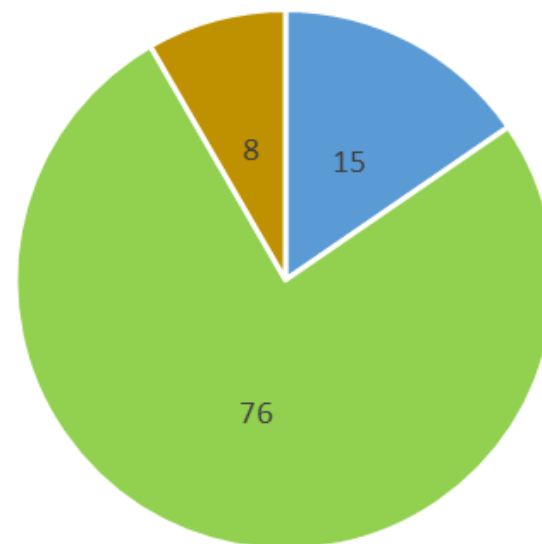
Få kvinnor får investeringsstöd

Totalt beviljat stöd (procent)

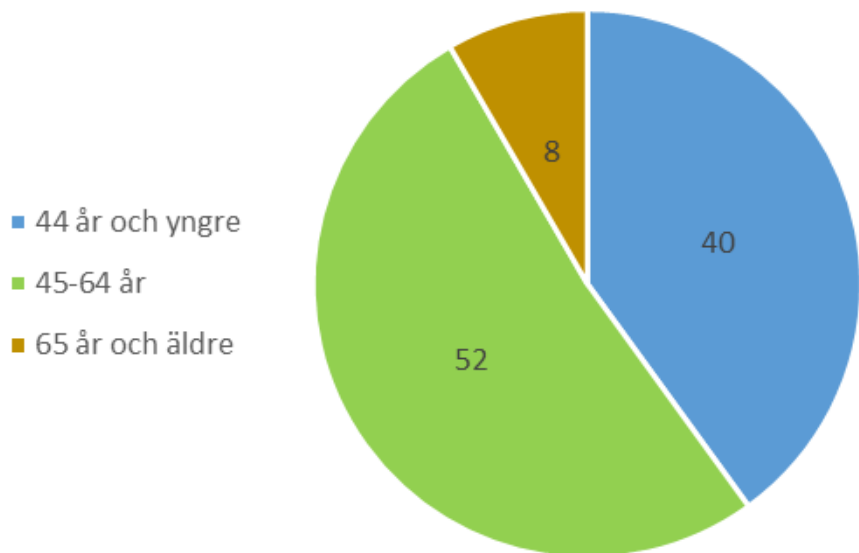
- Kvinna, enskild firma
- Man, enskild firma
- Övriga organisationsformer

Antal jordbruksföretag totalt
i Sverige (procent)

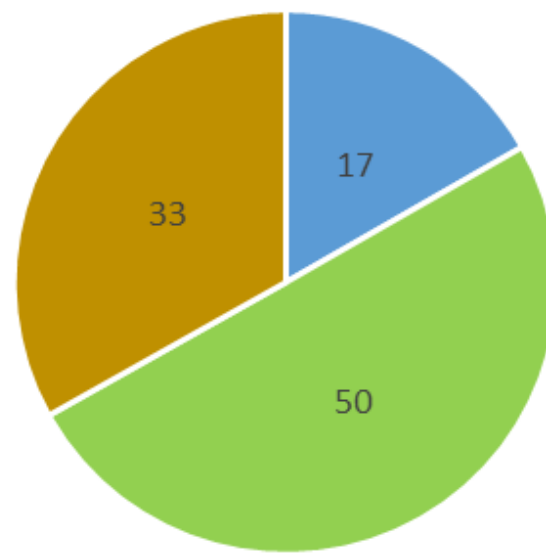

Unga får investeringsstöd

Antal ärenden bifall
stöd (procent)

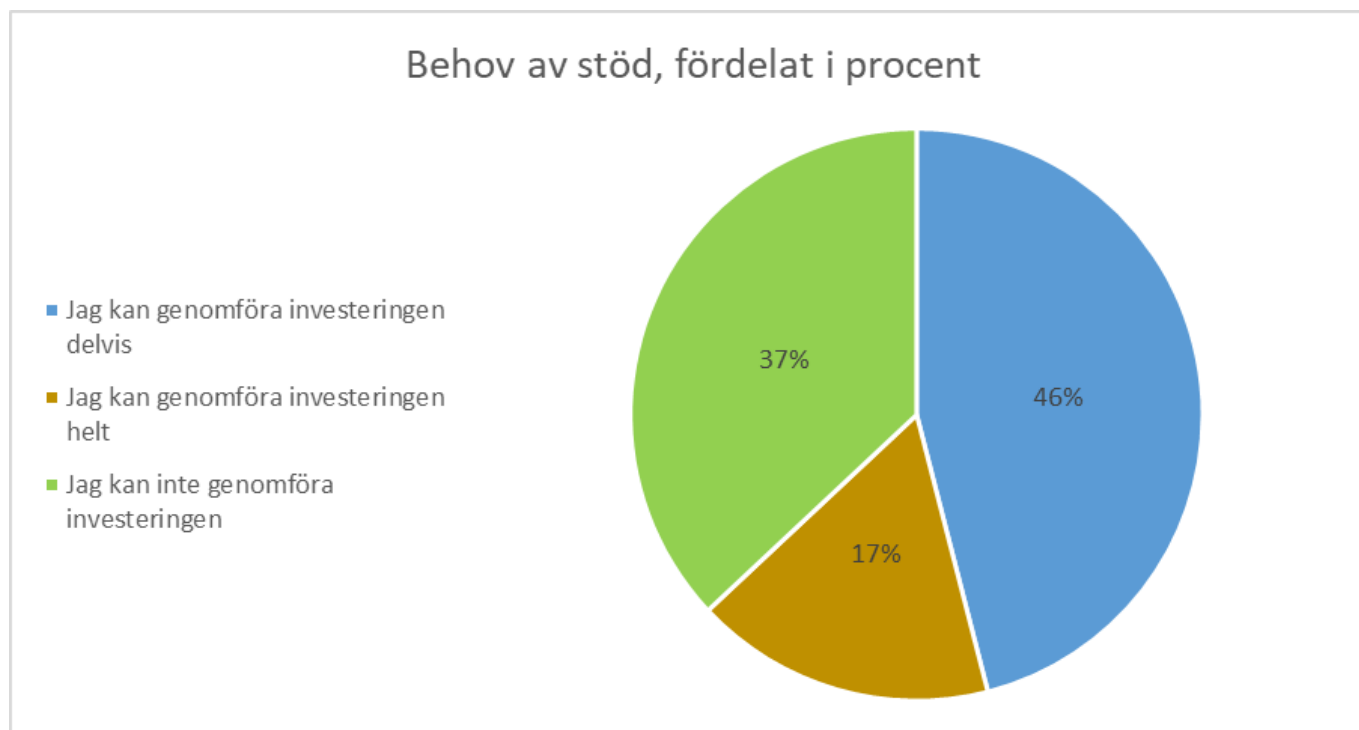

Antal enskilda firmor
jordbruksföretag
totalt Sverige (procent)

Stöden leder till ökad lönsamhet men alla företag behöver dem inte

- 92 % av företagen säger att stöden leder till ökad lönsamhet
- 52 % av företagen säger att stödet bidragit i hög grad till att de finns kvar

301 nya jobb på landsbygden

Företagen bedömer arbetstid före och efter investeringen

Verksamhet/kategori	Antal nya jobb, kvinnor	Antal nya jobb, män	Totalt antal nya jobb	Andel jobb, kvinnor (procent)
Jordbruksverksamhet	125	140	265	47
Nötköttproduktion	33	66	99	
Mjökproduktion	45	36	80	
Fjäderfäproduktion	23	24	46	
Grisproduktion	18	8	26	
Övrig djurproduktion	6	3	9	
Växtodling	1	3	4	
Trädgårdsverksamhet	22	15	37	60
Växthusodling	9	9	18	
Frukt och bär	8	4	11	
Frilandsodling	4	1	5	
Plantskolor	0	1	1	
Blandad trädgårdsodling	0	0	0	
Rennäringsverksamhet	0	0	0	
Summa	147	154	301	49

Investeringarna ger ökad djurvälstånd

- **92 %** gör extra åtgärder för ökad **djurvälstånd**

”Vi kommer bygga relaxavdelning för 34 sinkor genom ombyggnation av befintlig maskinhall. Det kommer att vara liggbås med skrapgångar. Liggbåsen kommer fyllas med sand för att ge optimal komfort.”

Övriga resultat

- **80 %** investerar i en mer **energieffektiv verksamhet**
- **79 %** bidrar till en bättre **miljö**
- **60 %** bidrar till utveckling av den lokala **landsbygden**
- **53 %** bidrar till ett bättre **klimat**
- **51 %** bidrar till ökad **kompetens** eller lärande
- **41 %** bidrar till nya **samarbeten** eller nätverk
- **16 %** bidrar till **kortare leveranskedjor** av livsmedel

Rekommendationer

- En relativt stor andel av företagen säger att de kunnat genomföra investeringen utan stöd. Vi bör analysera varför myndigheterna ger bifall till dessa.
- Investeringsstöd till jordbruk ges sällan till kvinnliga företagare. Om detta är ett problem så bör vi utreda orsaker och ta fram förslag för en mer effektiv jämställdhetsintegrering.

TACK

